

LEGEA **antreprenorului social**

Parlamentul României adoptă prezenta lege

Art. 1 – (1) Antreprenorul social este managerul - persoana fizică sau juridică română - care constată și recunoaște existența unei probleme sociale la nivel de comunitate umană vulnerabilă și se implică în rezolvarea ei cu profesionalism, prin aplicarea și respectarea principiului solidarității și coeziunii sociale.

(2) Conform prezentei legi, antreprenorul social este înțeles fie în sensul de persoană cu responsabilitate socială corporatistă - care ține de managementul unei întreprinderi/afaceri sociale, fie ca titular/titulari de investiții responsabile social - care exprimă opțiunile investitorului/investitorilor pentru un fond de investiții social, precum și deciziile fondului de a investi în entitățile/structurile economice legale care probează un anumit nivel de performanță și de solidaritate socială.

Art. 2 – (1) Scopul antreprenorului social este inițierea, sprijinirea și dezvoltarea unei afaceri economice durabile, etice, cu impact social direct pozitiv și caritabil pentru comunitatea beneficiară.

(2) În realizarea scopului său, antreprenorul social acționează nemijlocit în relație cu autoritățile publice centrale și locale, cu instituțiile financiare de stat și din sectorul privat, cu comunitățile de persoane defavorizate, precum și cu societatea civilă în ansamblu.

(3) Managerul social, prin întreprinderea/afacerea pe care o conduce are drept scop principal producerea de bunuri și servicii pentru nevoile și bunăstarea comunității și – în plan secundar - profitul.

Art. 3 - Pentru autoritățile centrale și locale, activitatea antreprenorului social reprezintă permutarea accentului de pe asistența socială acordată persoanelor vulnerabile/defavorizate, pe incluziunea socială, prin transformarea lor din consumatori de resurse în generatori de valoare.

Art. 4 – Antreprenorul social inițiază și conduce activități economice care generează bunuri și servicii, concomitent cu satisfacerea unor cerințe culturale, de inserție socială, de tutelă spre autoemanciparea membrilor comunității beneficiare, de dezvoltare urbană/rurală, de recunoaștere și respectare a securității sociale, pentru protecția mediului etc.

Art. 5 – (1) În realizarea scopului legii, antreprenorul social acționează individual sau în parteneriat social cu următoarele entități;

a) – *statul*, care acordă fonduri publice și alte facilități fiscale pentru investițiile în proiecte de economie socială, cel puțin până la nivelul alocat întreprinderilor mici/mijlocii;

b) – *autoritățile și instituțiile administrației publice locale*, pentru proiectele sociale inițiate și susținute prin atragerea fondurilor structurale ale

Uniunii Europene, în special cele finanțate din Fondul Social European, în vederea dezvoltării și consolidării economiei sociale;

c) – *marile corporații multinaționale naționale*, care facultativ se angajează să susțină integral unul sau mai multe proiecte sociale, condiționat sau nu de recuperarea investiției în obiectivul realizat;

d) – *întreprinderile mici și mijlocii*, care – prin investițiile atrase în proiecte sociale – beneficiază de facilități fiscale, constând în recuperarea totală a investiției, de dreptul de participare și adjudecare, la preț egal și cu precădere, a unor achiziții publice la nivel local, precum și de alte înlesniri;

e) – *asociațiile, fundațiile unitățile cooperatiste* - meșteșugărești, agricole, de consum, bănci cooperatiste, alte unități cu statut autorizat; *casele de ajutor reciproc și celelalte organizații de tip ONG* - care au în obiectul de activitate acțiuni de sprijin social și doresc să se implice, individual ori în parteneriat, cu entitățile menționate la lit. a)-d);

f) – *persoana fizică/persoană fizică independentă (PFA)* - care vrea să fie inclusă în activități de antreprenoriat social, fie prin alocarea de fonduri proprii pentru realizarea de proiecte de dezvoltare a economiei sociale, fie prin participare directă, desfășurând activități/acțiuni la entitățile societății civile prevăzute la lit. e), ori prin furnizarea de produse/servicii de care au nevoie persoanele/comunitățile defavorizate, precum și prin prestarea directă de servicii celor care beneficiază de asistență socială.

(2) Antreprenorul social prevăzut la alin. (1) este și rămâne independent deplin în afacerea sa, chiar dacă acționează în parteneriat cu oricare din entitățile prevăzute la art. 5. Independența față de instituțiile publice și de cele private, cu excepția cazurilor prevăzute de lege, îi permite antreprenorului social să fie flexibil în a oferi bunuri și servicii fără a avea îngrădiri birocratice, precum și în a obține fonduri publice - suvenții, granturi, facilități fiscale etc. - de la autorități/instituții publice, respectiv donații, sponsorizări, fiducii etc. - din partea sectorului privat.

Art. 6 – Crearea unei întreprinderi/structură economică socială, în oricare din formele prevăzute de lege, cu sau fără personalitate juridică, este menirea antreprenorului social, persoană specializată, cu cunoștințe și practică specifice în domeniu, pentru realizarea obiectivelor sociale prestabilite, privind: integrarea socială, integrarea în muncă, oferirea de suport pentru depășirea situațiilor de marginalizare, creșterea/diminuarea capitalului uman/social în cadrul comunității, producerea de bunuri și servicii, distribuția echitabilă și justă a profitului, guvernarea democratică a afacerii, implicarea membrilor comunității în luarea deciziilor care îi afectează etc.

Art. 7 – (1) Întreprinderile/structurile economice sociale în care, conform legislației române în vigoare, antreprenorul social își poate organiza afacerea pot fi: societăți comerciale, ONG-uri - asociații și fundații; cooperative - meșteșugărești, de consum, de credit, de valorificare, agricole, de locuințe, pescărești, de transport, forestiere etc.; mutualitățile - CAR-uri și CARP-uri; unități protejate - cu cel puțin 30% persoane cu dizabilități; obști/composesorate; alte forme legale de asociere, cu caracter social - întreprinderi mici și mijlocii etc.

(2) Ansamblul de bunuri și servicii furnizate de întreprinderile/structurile economice sociale prevăzute la alin. (1) determină antreprenorul social și autoritățile locale partenere să îndeplinească rolul major în cadrul procesului de dezvoltare locală.

Art. 8 – (1) În cadrul etapelor de dezvoltare a întreprinderii sale, managerul social este obligat să identifice ideea de afaceri, să elaboreze planul acesteia și să asigure sustenabilitatea ei.

(2) Ideea de afaceri oferă nișa de piață sau de nevoie comunitară care nu a fost încă acoperită de un produs sau serviciu, cum ar fi: valorificarea resurselor umane, naturale și materiale locale; fabricarea unui produs nou; îmbunătățirea unui produs/serviciu deja existent - oferit aceluiași sau altor arii/categorii de desfacere; cumpărarea unei francise - deja testată și eficientă, care asigură și suportul necesar managementului resurselor umane și materiale, inclusiv cel financiar, al riscurilor, al schimbării și al conflictelor, cel informatic, de asistență de specialitate, de contractare de servicii publice, pentru vânzări și achiziții, de formare profesională etc.

(3) Planul de afaceri, transparent și clar, aprobat de adunarea generală, cuprinde cel puțin: descrierea produsului/serviciului, costurile de producție, resursele necesare, modalitățile de distribuție, de promovare și vânzare, modul de luare a deciziilor, scopul și obiectivele, aspectele legale, bugetul necesar, când și cum se va obține profit, care este investiția inițială, cum va fi reinvestit profitul etc.

(4) După înființare, asigurarea sustenabilității activității întreprinderii sociale reprezintă sarcina permanentă, majoră, a managerului social

Art. 9 – Întreprinderea/structura economică socială este condusă și administrată democratic, pe baza principiului solidarității membrilor care participă, împreună cu managerul social, în forumul acesteia.

Art. 10 – (1) În luarea deciziilor strategice, managerul social este obligat să consulte și să primească votul/acceptul majorității membrilor adunării generale.

(2) Dreptul de vot respectă principiul ”un om un vot”, indiferent de numărul de asociați. Nici membrii organelor de conducere nu pot afecta principiul ”un om un vot”, fiecare având puterea egală în luarea deciziilor.

Art. 11 - (1) Întreprinderea/structura economică socială este o entitate privată, independentă, care nu se află sub autoritatea autorităților/instituțiilor publice, ci – cel mult - numai în parteneriat de sprijin cu acestea. În caz de lichidare, activele nete și rezervele trebuie distribuite altei întreprinderi cu același scop.

(2) Fac excepție de la prevederile alin. (1) numai unitățile protejate, altele decât cele private, cu gestiune proprie și cel puțin 30% din numărul total de angajați persoane cu dizabilități, încadrate și salarizate de instituțiile publice.

Art. 12 – Toate activitățile economice din întreprinderile sociale sunt deopotrivă de interes general, în interesul comunității beneficiare și de interes personal, patrimonial/nepatrimonial, al membrilor asociați;

Art. 13 - Membrii comunității, când investesc, o fac nu pentru recuperarea investiției, ci pentru că sunt beneficiari ai producției și serviciilor. La plecarea din comunitate, membrii primesc doar atât cât au investit. Membrii comunității pot fi,

totodată –după caz - angajați, furnizori implicați în activitatea întreprinderii, clienți etc.

Art. 14 – Antreprenorul social dispune distribuția profitului în funcție de activitatea întreprinderii/structurii economice sociale, nu în funcție de capitalul social deținut, fiind centrat pe nevoile comunității și ale clienților. Profitul realizat este destinat reinvestirii, utilizat pentru dezvoltarea afacerii prin creșterea producției și achiziția de echipamente tehnologice – mașini, utilaje, instalații de lucru etc. – folosite în scopul obținerii de venituri impozabile, când depășesc marja legală de scutire de impozite.

Art. 15 – (1) Facilitățile acordate de stat sau de autoritățile/instituțiile administrațiilor publice entităților sociale constau, înafara celor menționate la art. 5 alin. (1) lit. d) și f) și alin. (2), și din deducerile, în parte sau integrale, a contribuțiilor financiare realizate în anul precedent.

(2) Numai antreprenorii titulari de investiții de economie socială, prevăzuți la alin. (1), pot beneficia în parte sau de toate facilitățile prevăzute de prezenta lege.

Art. 16 – Pentru stimularea investițiilor de economie socială, în caietele de sarcini pentru achizițiile publice, organizatorii sunt obligați să introducă și un set de măsuri minime cu caracter social, privind implementarea priorităților Uniunii Europene - în special a strategiei Lisabona, ori din Strategia națională de dezvoltare durabilă privind crearea unei economii sociale în România.

Art. 17 – (1) Partenerii sociali prevăzuți la art. 5 lit. a) - d) sunt abilitați să solicite constituirea Fondului de garantare pentru microcreditele destinate înființării și dezvoltării de entități/structuri sociale, care să preia de la autoritățile și instituțiile de stat, prin externalizare, serviciile/activitățile sociale facile la nivel local.

(2) Întreprinderile/structurile economice sociale prevăzute la alin. (1) promovează modele de economie socială care îndreptățesc accesul la piața muncii inclusiv al persoanelor cu dizabilități sau altfel defavorizate și pot fi organizate ca fabrici, secții, ateliere protejate, de inițiere și organizare de târguri, de piețe și magazine etc. , pentru promovarea produselor și serviciilor proprii, la concurență cu produsele similare de pe piața liberă.

Art. 18 – (1) Indiferent de forma sa juridică întreprinderea/structura socială inițiată și dezvoltată în condițiile legii de managerul social, va fi deținută și administrată numai împreună cu persoanele din comunitatea beneficiară.

(2) Anual, până la sfârșitul lunii martie, antreprenorul social depune raportul de activitate la autoritatea locală pe raza căreia întreprinderea/structura sa economică își are sediul.

Art. 19 – (1) În aplicarea prezentei legi, în termen de 60 de zile de la intrarea în vigoare, Guvernul va emite hotărârea privind statutul managerului social, cu domeniile și obiectivele sociale vizate de lege; modul de înființare, de organizare și de funcționare a întreprinderilor/structurilor economice sociale noi, precum și de integrare - prin înregistrare - a societăților comerciale/organizațiilor sociale în funcțiune; relațiile antreprenorului cu autoritățile/instituțiile de stat pentru a primi subvențiile/ facilitățile necesare desfășurării activităților;

modalitățile de cuantificare a investițiilor realizate în economia socială, conținutul raportului anual de activitate etc.

(2) În perioada până la intrarea în vigoare a prezentei legi, managerii și membrii consiliilor de administrație ale întreprinderilor existente din economia socială, își vor adapta reglementările în concordanță cu prevederile acesteia.

Art. 20 – Prezenta lege intră în vigoare la 90 de zile de la publicare.

Prezenta lege a fost aprobată de Camera Deputaților, în sesiunea din cu respectarea prevederilor art. 76 alin. (2) din Constituția României

Președinte
Valeriu-Stefan Zgonea

Prezenta lege a fost aprobată de Senatul României, în sesiunea din cu respectarea prevederilor art. 76 alin. (2) din Constituția României

Președinte
Călin Constantin Popescu - Tăriceanu